

Októberben nagy a tét!

Interjú Soltész Miklós államtitkárral

Hivatalba lépése óta már sokfelé járt, júliusban ott volt Keszthelyen a Magyarországi Szlovákok Napján, majd kitelepítési emlékművet avatott Budakeszin. Székesfehérváron egy karitatív sporteseményről tartott sajtótájékoztatót, Nyíregyházán pedig a Katolikus Általános Iskola tornatermének átadásán köszönthették. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma Egyházi, Nemzetiségi és Civil Kapcsolatokért Felelős Államtitkársága három nagyon jelentős területet tart össze. Soltész Miklós államtitkár – aki korábban a Szociális és Családügyért Felelős Államtitkárság vezetője volt – új feladatairól, első tapasztalatairól és a terveiről kérdeztük.

Bajtai László felvétele

– A most indult tanév kezdetével Kópházán a község horvát nemzetiségi önkormányzata átvette a *Nakovich Mihály Általános Iskola* fenntartását. Ezzel országosan már a hetedik iskola került valamely települési nemzetiségi önkormányzat fenntartásába. Ezek, az anyanyelvi oktatás minőségének biztosítása, fennmaradása érdekében tett lépések a helyi horvát, szlovák, német közösségek és önkormányzatok erejét, erős szándékát és cselekvőképességét mutatják. Valamennyien arra törekednek, hogy megmaradjon a nyelvi környezet, és továbbadják a gyermekeknek kulturális-nyelvi örökségüket.

Kópházán igen barátságos hangulatú, többnyelvű tanévnyitón vettem részt, szólt a tamburazene. Azt tapasztaltam, hogy a nemzetiségi önkormányzatok egyaránt jó kapcsolatokat ápolnak a polgármesterrel és a képviselőtestülettel, de a katolikus egyházzal is. A szlovákoknál éppúgy, mint a horvátoknál szentmise is volt a programban. Vannak tehát átfedések, átjárások az államtitkárságunkhoz tartozó egyes területek között. Maga a hitélet, a hit segíti a nemzetiségek megmaradását is. Lehet őrizni a kulturális hagyományokat, adott esetben az anyaországbeli kapcsolatokat ápolni, de mégis a nyelv az, ami a legerősebb megtartó erő. Én arra biztatnám a nemzetiségeket, hogy mindenképp erősítsék és tartsák meg a hitüket is.

Államtitkárként szeretnék minél több helyre elmenni. Erre szociális államtitkárként eddig is törekedtem. Mindenképp fontos lesz a jövőben, hogy megismerjem azokat a szervezeteket, azokat a vezetőket, akik idehaza képviselik az egyes nemzetiségeket, és hozzáteszem: legalább ilyen fontosnak tartom a határon túli kapcsolatépítést is.

Amikor nemzetiségek ünnepén vagyok jelen, azt látom és tapasztalom, hogy ugyanolyan szívvel, és átéléssel képesek énekelni a magyar Himnuszt, a Szózatot, mintha saját himnuszukat, vagy pedig

nemzetiségük valamelyik népdalát énekelnék, ami nagyon jó érzésekkel tölt el.

– És a karitatív tevékenység?

– Ezen a területen korábban az egyházakkal volt nagyobb átfedés, amelyek az elmúlt években gyermekvédelmi feladatot is átvettek és igen jól látnak el. Ilyen tekintetben tehát számomra ez nem új feladat, annál is kevésbé az, mivel a Karitatív Tanács – melynek jelenleg is vezetője vagyok – tevékenységét többnyire egyházak fedik le, és ez most ténylegesen átkerült ehhez az államtitkársághoz. Kezdetben a Vám- és Pénzügyőrség által lefoglalt áruk márkátlanítása, majd szétbontása volt a feladat, de mostanra bővült a tevékenységünk: a nagy dunai árvíz idején jelentős feladataink voltak.

Az elmúlt négy évben indítottunk egy új – veszély vagy tragédiák esetén használatos – közös telefonszámot a gyűjtésre. A karitatív szervezetek egyébként pedig külön-külön is tudnak gyűjteni bármilyen alkalommal. A legújabb sikeres összefogás éppen a közelmúltban ment végbe: a balkáni, délszláv országokban pusztító dunai árvizek és esőzések után. Az egyházi karitatív szervezetek – így a Máltai Szeretetszolgálat, a Katolikus Karitás, vagy az Ökumenikus Segélyszervezet – a magyar állam adományát, támogatását juttatták el az érintettekhez.

– Vannak-e prioritások a munkájában, és ha igen, melyek azok?

– Engedje meg, hogy visszatérjek az elmúlt négy évre. Az elődeim, akik ezen a területen dolgoztak, *Szászfalvi László*, *Hölvényi György*, de a helyettes államtitkár, *Latorcai Csaba* is nagyon fontos munkát végeztek. Ennek egy eredménye például az, hogy nemzetiségeink szószólói ott vannak az Országgyűlésben. Ez nem csak színesíti a parlamenti munkát, nem csak jelképes ereje van, hanem valódi, érdemi

munkát jelent. A német nemzetiségű szószóló németül szólalt fel és köszönthette az Országgyűlést. Nem volt ilyen évtizedek óta. A szószólók az októberi önkormányzati választásokhoz kapcsolódó jogszabály-változásokban is javaslatokkal éltek, s hozzáteszem: eredményesen. Az is lehetséges, hogy a következő országgyűlési képviselőválasztás idején már nem csupán szószólót tudnak bejuttatni a Parlamentbe, hanem teljes jogú képviselőket.

A kulturális autonómia megvalósítása mellett van még egy fontos feladat, ez pedig a nemzetközi kapcsolatok, különösen a szomszédos országokkal való kapcsolatok erősítése, amiben a nemzetiségeknek is komoly szerepe van. De más, nem szomszédos országok tekintetében is. Gondolok a lengyelekre vagy éppen a magyarországi németekre. Folynak a tárgyalások a német kormányval egy szövetségi szintű német–magyar vegyesbizottság létrehozásáról. Más nemzetiségek, például a szlovákok, horvátok, szlovének esetében már hatékonyan működnek a hasonló, korábban létrehozott vegyesbizottságok. Ami összetart minket az a közös múlt, a történelem, és a hit.

A legfontosabb előttünk álló esemény az október 12-ei önkormányzati és nemzetiségi választások. Mindenkit arra biztatnék, hogy aki nemzetiséghez tartozónak vallja magát, regisztráljon és jelentkezzen a választói névjegyzékbe, amit szeptember 26-án, 16 óráig lehet megtenni. Enélkül senki sem tud majd szavazni. Miért fontos ez? Egyrészt mert csak akkor tudnak helyi nemzetiségi önkormányzatokat létrehozni. Mert a kópházai horvát vagy a mátraszentimrei szlovák, a piliscsabai német példák is azt mutatják, ha jól és kitartóan dolgoznak, akkor a helyi nemzetiségi önkormányzat átveheti akár az iskola vagy óvoda fenntartását is. Ez szerintem nagyon fontos üzenet. Ez is tétje az októberi választásoknak. Az országos nemzetiségi önkormányzatok egyébként már huszonhat köznevelési intézményt működtetnek Magyarországon.

– Már az eddigiek is – hogy rövid időn belül sok nemzetiségi településen járt – azt látszanak igazolni: valóban lényegesnek érzi a helyszíni tájékozódást.

– Mindig is sokat utaztam. Fontosnak tartom, hogy a terepen ismerje meg az ember a feladatokat, közvetlen közelségében lássa a küzdelmet, amit ott folytatnak az emberek, a szervezeteik, a vezetőik.

Segítőinknek és az államtitkárságon dolgozóknak is nyilvánvalóan az a feladatunk, hogy amennyire csak tudjuk, beépítsük ezt a helyszíni tájékozódást a munkánkba. A pályázatok és a jogszabályok szintjén is.

– Ennek megfelelően épül fel az államtitkárság is?

– Igen. Elég komoly lehetőséget kaptunk azzal, hogy mostantól ezen az államtitkárságon két helyettes államtitkár dolgozik, az egyik Deák Imre, akihez a nemzetiségi és civil terület tartozik, az egyházit pedig Hegyi László vezeti, aki eddig is itt dolgozott az államtitkárságon. Zökkenőmentesen vettük át a feladatainkat, a nemzetiségekkel foglalkozó főosztály maradt, ahogy a főosztályvezető és helyettese is. Az elmúlt időszakban, bármiben kértem is a segítségüket, megkaptam tőlük, s elégedett lehettem a munkájukkal. Ott biztos, hogy nem lesz változás, ha csak valaki önszántából nem akar más munkahelyet keresni.

– Megkérdezhetem azt, hogy van-e valamilyen személyes, vagy családi kötődése bármely nemzetiséghez?

– Német, lengyel bizonyosan van, és olasz is akad az őseim között. A feleségem családjában van horvát is. Mint a legtöbb magyar emberé tehát, a mi családunk is sokféle örökséget hordoz magában.

– Túl vagyunk az év felén, milyen tervei vannak, milyen programok várják még ebben az esztendőben?

– Az egyik, talán a legfontosabb hazai rendezvény a szeptember 12-én és 13-án Ceglédbercelen zajló „Közös égbolt alatt” címet viselő Országos Nemzetiségi Találkozó, amely felkértek a fővédnökségére. Azt remélem, hogy a nemzetiségek vezetői mind ott lesznek. Az egyik cél itt is a kultúrák találkozása, megismerése és megismertetése, maga az együttlét, de az önkormányzati választásokra is fókuszálunk. Kíváncsi vagyok, milyen ereje, hatása lesz a nagyrendezvénynek, mi lesz, és miként érvényesül az üzenete. (Ez a rendezvény lapunk megjelenésekor már lezajlott. A szerk.) Ellátogatunk még Békés megyébe, Gyulára is, ahol a hazai románsággal találkozom majd, és lesznek határon túli találkozók is, amelyeken szintén részt veszek.

– Sikeres munkát kívánunk!

Mayer Éva

Szavazzon az ÉMNÖSZ jelöltjeire és listáira!

Az ÉMNÖSZ, az Észak-Magyarországi Német Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége Budapesten a kerületek német önkormányzati képviselőit, Pest megyében a települések képviselőit, a Fővárosi Német Önkormányzat és a Pest Megyei Német Önkormányzat listájának jelöltjeit, valamint a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata listájának jelöltjeit indítja a választásokon.

Kérjük, szavazzon október 12-én az ÉMNÖSZ jelöltjeire és listáira!